

توکن‌ها (اشیاء شمارشی) و نگارش: توسعه‌ی شناختی

دنیس شمانت بشرات

دانشگاه نگراس، شهر اوستین

هادی صبوری

دانشجوی کارشناسی ارشد باستان شناسی دانشگاه تهران

hadisabori79@yahoo.com

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۸/۶ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۲/۱۰/۱۰)

چکیده

این مقاله توسعه‌ی قدرت انتزاع را همانگونه که با تکامل محاسبات و شمارش در سرزمین‌های باستانی خاور نزدیک نشان داده شده را تجزیه و تحلیل می‌کند. توکن‌ها بیانگر این هستند که شمارش در آغاز به طور عینی با تطابق یک به یک انجام می‌شد. توکن‌های سفالی که حدود ۷۵۰۰ پ.م در خاور نزدیک به ظهور رسیدند، کالاهایی را که عرضه می‌کردند، منتزع می‌نمودند. برای مثال، یک مخروط منتزع، مقیاس اندازه‌گیری غله بود. حدود ۳۳۰۰ پ.م، زمانی که توکن‌ها در داخل پاکت‌ها قرار داده می‌شدند، نشانه‌گذاری‌ها روی پاکت‌های منتزعی که توکن‌ها داخل آن بود، انجام می‌شد. اعداد انتزاعی، سرانجام این فرایند بود، که پس از اختراع نوشتار اتفاق افتاد.

واژگان کلیدی: توکن، شمارش، نگارش، باستان شناسی شناختی، انتزاع.

مقدمه

هدف از باستان‌شناسی سنتی بازسازی فرهنگ، اقتصاد و فن‌آوری جوامع گذشته است. در سال‌های اخیر، باستان‌شناسی شناختی با تمرکز نمودن روی مصنوعات که مبنی بر توسعه‌ی مهارت‌های شناختی می‌باشند، چشم‌انداز جدیدی را به تحقیقات ما از دوران باستان افزوده است. بین این اشیاء، از همه مهم‌تر توکن‌ها و گل‌نبشته‌های مربوط به دوران پیش از تاریخ در خاور نزدیک هستند که نمونه‌ای از مهارت‌یابی تدریجی قدرت انتزاع، که برای کسب توانایی محاسبه و سواد لازم است، می‌باشند.

محوطه‌های باستان‌شناسی در خاور نزدیک، به زبان عربی «تل» (Tell) یا «تپه» (Tepe)، در زبان ترکی هویوک «Huyuk» و در زبان انگلیسی «Mounds» (تپه) نامیده می‌شوند. تپه‌ها، پشته‌هایی مصنوعی هستند که از انباشته شدن آثار و برانه‌هایی که از سکونت انسان باقی مانده‌اند در طول صد‌ها یا هزاران سال تشکیل شده‌اند. به عبارت دیگر، آن‌ها حاصل انباشت بقایای روستاها روی روستاها و شهرها بر روی روستاها هستند. همواره حفاران (باستان‌شناسان) به عناصر معماری که از دل خاک بیرون آورده شده‌اند، برای تخمین و ارزیابی اندازه و شکل استقرارهای اولیه و پی‌بردن به ساختار آنها بعنوان استقراری یکجا نشین یا نیمه یکجا نشین، توجه ویژه‌ای داشته‌اند.

مواد آلی که در دوران باستان دوریز شده‌اند، از قبیل استخوان‌ها و نمونه‌هایی از دانه‌های

گیاهی زغال‌شده، با دقت مطالعه می‌شوند زیرا که آنها نه تنها رژیم غذایی مردم، بلکه اقتصاد معیشتی آن محوطه‌ی باستانی را نیز آشکار می‌سازند، بدین معنی که یک اجتماع تا چه حد بر شکار، ماهی‌گیری، کشاورزی یا دامپروری وابسته بوده است. سایر مصنوعات و دست‌ساخته‌های بشر درجه‌ای از فن‌آوری که یک اجتماع بدان دست یافته بود را نشان می‌دهند، یعنی آیا ابزار و سلاح‌ها از تراشیدن سنگ‌ها ساخته می‌شدند یا از ذوب و قالب‌گیری فلزات. زیورآلات، مد‌ها و رسوم دوران پیشین را نشان می‌دهند. برای مثال، کاوش‌های گورستان اور در بین‌النهرین، که متعلق به حدود ۲۵۰۰ پ.م است، نشان می‌دهد که زنان اشراف سومری تاج گل‌هایی طلایی که به شکل برگ درخت راش ساخته شده بود، بر سر می‌گذاشتند. در نهایت، تندیس‌ها و مجسمه‌های مقدس نیز از اعتقادات و رسوم مذهبی یک جامعه خبر می‌دهند. برخلاف مصنوعات ذکر شده در بالا، توکن‌هایی که در اینجا مطالعه شده، شواهد منحصر به فردی از توسعه‌ی مهارت‌های شناختی در بین سال‌های ۷۵۰۰ - ۳۰۰۰ پ.م را نشان می‌دهند. اشیای سفالی، که در شکل‌های متنوع از قبیل مخروط‌های کوچک، گوی‌ها، استوانه‌ها، دیسک‌ها و چهاروجهی ساخته می‌شدند، نوعی ابزار شمارشی بودند (شکل ۱). در واقع اینها

اهمیت شناختی توکن ها:

توکن ها برای شیوه ی محاسباتی به کار برده می شدند که اساساً با شیوه های ما متفاوت است. ما از اعداد انتزاعی استفاده می کنیم، بدین معنی که اعداد ما، «یک، دو، سه و...»، و به آنچه که مورد شمارش است وابسته نمی باشند، بنابراین در سرتاسر جهان قابل استفاده هستند. اعداد «یک»، «دو»، «سه» می تواند برای شمارش انسان، حیوانات و نیز اشیای غیر متحرک و هر چیز دیگر به کار رود. اما زمانی که از توکن ها استفاده می شد چنین نبود. بین سال های ۷۵۰۰ تا ۳۱۰۰ پ.م، شمارش تنها به کالاهای خاص و معینی محدود می شد، اکثراً برای اندازه گیری غلات، خمره های روغن، حیوانات و واحد های کاری (زمان؟ وظیفه؟) بکار برده می شد. علاوه براین، هر گروه از کالاها با شمارشگر مخصوص خود محاسبه و شمارش می شدند که این امر نشان می دهد شمارش ها غیر انتزاعی و عینی بودند، بدین معنی که هر گروه از کالاها با شمارشی مخصوص یا کلمات شمارشی مخصوص هر کالا محاسبه یا شمرده می شد. برای مثال، واحد های کوچک و بزرگ گندم (غلات) به وسیله ی اشکال مخروطی و کره، روغن به وسیله ی بیضی، حیوانات به وسیله ی استوانه و واحد های کاری به وسیله ی اشکال چهاروجهی شمرده و

ابزارهای ذهنی بودند، به همین دلیل اطلاعاتی از شناخت و یادگیری انسان را در اختیار ما می گذارند. به خصوص، توکن ها اطلاعاتی درباره ی توانایی محاسبات و شمارش در فرهنگ هایی که آن را ایجاد کرده یا پذیرفته اند، می دهد.

کاربرد شمارش در پیش از تاریخ

قبل از بحث درباره ی اهمیت شناختی سیستم توکن، اول از همه درباره ی منشا و پیش زمینه ی فرهنگی آن بحث خواهیم کرد. توکن ها برای اولین بار حدود ۷۵۰۰ پ.م در هلال حاصلخیزی در خاور نزدیک، از سوریه تا ایران، به ظهور رسیدند (Schmandt-Besserat, 1996). این بدین معناست که شمارش با کشاورزی، و به خصوص اقتصاد توزیع مجدد (باز پخشانی) که از آن (کشاورزی) حاصل شده بود، همزمان بوده است. احتمالاً این توکن ها برای گردآوری مازاد محصولات و فرآورده های جامعه برای برگزاری جشن ها و مراسم مذهبی به کار گرفته می شدند، که رکن اصلی اقتصاد بازپخشانی را تشکیل می داد. در واقع توکن ها به حاکمان رهبران کمک می کرد تا کالاهای جمع آوری شده و توزیع مجدد آنها را به عنوان پیشکش به خدایان، کنترل نموده و نیز از نیاز های مختلف اجتماع آگاه باشند.

بود، که این امر حاکی از ساخت آنها توسط متخصصین است (Ibid, 1992).

گذر (انتقال) از توکن‌ها به نگارش

تا ۳۳۰۰ پ.م، توکن‌ها تنها وسیله‌ی شمارش بمنظور اداره‌ی اقتصاد بازپخشانی بودند که در آن زمان توسط رهبران مذهبی در معابد مدیریت می‌شد. هدایا و نذورات همگانی به منظور برپا نمودن جشن‌ها و مراسم مذهبی همچنان ادامه داشت، اما نوع کالاها، مقدار آنها، و فراوانی کالاهای تحویل داد شده به معابد، سازمان بندی و نظارت می‌گردیدند، و افرادی که از آن پیروی نمی‌کردند (کالایی تحویل نمی‌دادند) جریمه می‌شدند. پاسخ به این چالش جدید، اختراع پاکت‌هایی بود که توکن‌های نشان‌دهنده‌ی پرداخت‌های معوقه در آن با اطمینان نگهداری می‌شدند تا اینکه بدهی مربوط به آنها پرداخت شود. توکن‌هایی که نشان‌دهنده‌ی مقدار بدهی بودند، در داخل گوی‌های سفالی توخالی قرار داده می‌شدند، و به منظور مشخص کردن محتوای داخل پاکت، حسابداران با مهر زدن توکن‌ها بر روی گل مرطوب قبل از بستن آنها، نشانه‌هایی ایجاد می‌کردند (شکل ۳). مخروط‌ها و گوی‌های نشان‌دهنده‌ی مقدار غلات، به علامت‌های نقش شده‌ای به شکل گوه و دایره تبدیل شدند (شکل ۴). در عرض یک قرن، حدود ۳۲۰۰ پ.م، به جای پاکت‌های محتوی شمارشگرها و علامت‌های متناظرشان، الواح گلی جایگزین شد که سیستم ایجاد نشانه‌ها و علامات با توکن‌ها را

محاسبه می‌شدند. احتمالاً قدیمی‌ترین خصوصیت سیستم توکن کاربرد آن در تطابق یک به یک بوده است. بعنوان مثال دو خمره روغن به وسیله‌ی دو توکن بیضی شکل و سه خمره روغن به وسیله‌ی سه توکن بیضی شکل نشان داده می‌شدند. توکن‌ها پیوند بلا انقطاعی را که بین تقاضای در حال افزایش اقتصاد بازپخشانی و توسعه‌ی محاسبات (شمارش) به وقوع پیوسته است، را روشن می‌سازند. برای مثال، اشکال گوناگون توکن‌ها در حدود ۷۵۰۰ پ.م به ۱۲ گونه (شکل) محدود بود، در حالیکه در حدود ۳۵۰۰ پ.م، زمانیکه کارگاه‌های شهری نیز در اقتصاد بازپخشانی مشارکت نمودند، تعداد این توکن‌ها به ۳۵۰ گونه افزایش یافت. برخی از توکن‌های جدید نشان‌دهنده‌ی مواد خام از قبیل پشم و فلز بودند، در عین حال برخی دیگر از توکن‌ها نشانگر ارقام تکمیل شده، مانند پارچه، پوشاک، زیورآلات، نان، آبجو و عسل بودند (شکل ۲). اینها که «توکن‌های پیچیده و ترکیبی» نامیده می‌شدند، بعضی اوقات شکل کالایی که نشان‌دهنده‌ی آن بودند را وانمود می‌کردند، از قبیل پوشاک، ظروف مینیاتوری، ابزار و اثاثیه. در ساخت این مصنوعات، در مقایسه با توکن‌های قبلی در اشکال هندسی مانند مخروط و گوی، مهارت بیشتری برای مدل‌سازی لازم

که قبلاً نشان دهنده ی پیمانه ی کوچک غلات بود معنای «۱» را به خود گرفت، و شکل دایره که قبلاً پیمانه ی بزرگ غلات را نشان می داد معنای «۱۰» را گرفت. سوماً، حدود ۳۰۰۰ پ.م، دیوان سالاری دولتی مستلزم آن بود که اسم گیرنده و دهنده ی یک کالا نیز روی لوحه ها درج شود. و برای ثبت اسم شخصی این افراد، علامت های جدیدی ایجاد شد که نشانگر اصوات بودند (فونوگرام یا آوا نشان). فونوگرام ها انگاره هایی ساده برای ترسیم بودند، که نشان دهنده ی آوای کلمه ایست که ایجاد می کردند. هجا ها یا کلمه هایی که اسم یک فرد را تشکیل می دادند به صورت یک معمای مصور نوشته می شدند. نقش یک مرد نشان دهنده ی صوت «lu» و نقش دهان نشان دهنده ی صوت «Ka» بود، که این ها صوت های کلمه های «مرد» و «دهان» در زبان سومری بودند. برای مثال، اسم امروزی لوکاس (Lucas)، می توانست با دو علامت «Lu-ka» که در بالا ذکر شد، نوشته شود (شکل ۶). اداره ی سیستم حکومتی با کمیت های تقریبی غیر رسمی امکان پذیر نبود، و این امر انسان ها را به استاندارد سازی مقیاس ها و پیمانه ها واداشت. بدنبال این سازگاری و انطباق جدید در حسابداری، علامت های جدیدی برای نشان دادن اندازه ها و پیمانه های استاندارد برای غلات (بان، باریگا، و ...)، مایعات (سیلا)، و مساحت سطح (ایکوز، اشز، بور، و ...)، (Nissen, et al, 1993, p: 64-65. ایجاد گردید. استاندارد سازی پیمانه ها و اندازه ها، دقت بی سابقه ای در

ادامه می داد. در واقع پاکت ها با نوآوری یک شیوه جدید در ضبط و ثبت کالاها به وسیله ی نشانه ها، پل ارتباطی تبدیل توکن به نوشتار را ایجاد نمودند.

الواح و شمارش

با تشکیل دولت شهرها، حدود ۳۲۰۰ - ۳۱۰۰ پ.م، اقتصاد بازپخشانی به یک مقیاس محلی و منطقه ای رسیده است. حجم بی سابقه ی کالا هایی که باید نظارت و مدیریت می شد، نوشتار را به چالش واداشت تا از لحاظ شکل، محتوا (که بعداً در مورد آن بحث خواهد شد) و قابلیت شناختی تکامل یابد. اولاً، حدود ۳۱۰۰ پ.م، زمانیکه برای حک نمودن دقیق شکل توکن های بسیار ظریف و علامت های مخصوص آنها از ابزار های نوک تیز استفاده شد، شکل نقش ها تغییر یافت. برای مثال، برای نشان دادن علامت روغن، توکن بیضی شکل را با خطی دایره وار در حداکثر قطر آن، مجدداً مجسم می نمودند (شکل ۵). ثانیاً، دیگر تعدد کالاها به صورت تطابق یک به یک نشان داده نمی شد. تعداد خمره های روغن با تکرار نمودن علامت «خمره ی روغن» به تعداد واحدهایی که باید ثبت می شد، نشان داده نمی شد. بلکه قبل از علامت خمره ی روغن اعدادی درج می شد، یعنی علامت هایی که نشان دهنده ی تعداد بودند. به طور شگفت آوری، علامت های جدید برای نشان دادن تعداد کالاها ایجاد نشده بود، بلکه علامت حک شده نشانگر غلات، ارزشی رقمی به خود گرفت. شکل گوه

• توکن‌ها زندگی یا تحرک را منتزع کرده بودند که باعث می‌شد حیوانات سرکش را که کنترل کردن آن‌ها دشوار بود به آسانی بتوان ثبت کرد.

• توکن‌ها زمان را منتزع کرده بودند که این امکان را برای حسابداران خاور نزدیک فراهم می‌آورد تا کالاها را چه در انبار و چه در کشتزار مدیریت کنند و در مورد توزیع یا تودیع آن تصمیم بگیرند.

• حسابداران خاور نزدیک می‌توانستند تنها با تغییر دادن یا حذف کردن توکن‌ها، اعمال ساده و پیچیده محاسباتی مانند جمع، تفریق، ضرب یا تقسیم را انجام دهند.

• الگویابی، نمایش و ارائه داده‌ها در خطوط و ستون‌ها نیز انتزاع را رواج بخشید (Justus, 2004, p: 17-43; Justus, 1999, pp: 55-79; Hoyrup, 1994, p: 70). توکن‌ها، حسابداران خاور نزدیک توانستند بودجه و اعتبار لازم برای یک جشن و مراسم مذهبی را در ستون‌ها مطابق موارد زیر سازماندهی کنند:

- نوع کالاها
- شرکت کنندگان و مخارج
- اعطاکننده‌ها و دریافت‌کننده‌ها

حسابداری ایجاد نمود، و در عین حال به کاربرد ظروف و پیمان‌های غیر رسمی (غیراستاندارد) دست‌ساز در معاملات و داد و ستدها خاتمه داد (شکل ۷). در خلال ۴۵۰۰ سال از ۷۵۰۰ الی ۳۰۰۰ پ.م، توکن‌ها و نگارش رکن اصلی اقتصاد بازپخشانی در خاور نزدیک را تشکیل می‌دادند. هر دو سیستم ثبت و ضبط، در متریا، شکل و عملکرد به طور نزدیکی به هم مرتبط بودند، اشکال توکن‌ها به وسیله نشانه‌های نوشتاری دائمی شدند؛ هر دو نوع نمادها، خط سیر مشابهی از کمیت‌های یکسان کالاهای کشاورزی و صنعتی را برای عملکرد اجتماعی-اقتصادی همسانی نشان دادند. تفاوت بین سیستم‌ها، شناختی بود مثلاً درجه انتزاع مورد استفاده قرار گرفته برای ترتیب دادن به داده‌ها.

توکن‌ها و انتزاع

اهمیت شناختی اصلی توکن‌ها اشاعه انتزاع بود. اصل اساسی سیستم توکن، اختصاص یک شمارشگر سفالی کوچک برای هر واحد از کالاهایی بود که باید محاسبه و شمارش می‌شدند. در نتیجه کالاهای تجاری می‌توانست به آسانی شمارش و تخمین زده شوند، زیرا توکن‌ها کالاهای منتزع شده از واقعیت هستند.

• توکن‌ها حجم و وزن کالای تجاری را منتزع و محدود کرده بودند به طوریکه محموله‌های سنگین غلات می‌توانستند بدون زحمت تخمین و بودجه بندی شوند.

را منتزع می کردند که کالاها را منتزع کرده بودند. انبوهی از توکن های سه بعدی که غیراستادانه ساخته شده بودند، می توانستند از بین بروند.

۲. توکن ها در انطباق یک به یک کالاها مورد استفاده قرار گرفتند ولی نوشتار اعداد را منتزع می کرده اند.

برای اولین بار، نشانه هایی که بر ارقام دلالت می کردند مفهوم عدد را از آن کالایی که شمارش می کرد، منتزع کردند. برای مثال یک علامت برای "یک" در کنار علامت "کوزه روغن" جایگذاری شد.

ابداع ارقام انتزاعی، استفاده از شمارشگرهای متفاوت برای شمارش محصولات مختلف را کاملاً منسوخ ساخت. با انتزاع اعداد، محاسبه و شمارش محدودیتی نداشت.

۳. توکن ها به طور مشخص برای نشان دادن واحدهای عینی از کالاها واقعی محدود شده بودند، درحالیکه نوشتار صداها جزئی گفتار را منتزع می کرد. نشانه های هجایی آوایی برای ثبت و ضبط نام های اشخاص مورد استفاده قرار گرفتند. در نتیجه نوشتار دیگر به ثبت کالاها محدود نبود اما می توانست برای برقراری ارتباط با اکثر ایده های انتزاعی تلاش کند.

نتیجه گیری

توکن ها برای شمارش و محاسبه کالاها طراحی شده بودند. در طی ۴۵۰۰ سال، سیستم توکن برای محاسبه حجم زیادتری از داده های به مراتب پیچیده تر تکامل یافت و به موجب آن،

• کالاهای نشانه گذاری شده به وسیله توکن ها می توانستند مطابق مقدار نسبی آنها، لیست شوند.

- واحدهای بزرگ در بالا

- واحدهای کوچک در پایین

روی هم رفته، ابداع توکن ها در خاور نزدیک در حدود ۷۵۰۰ پ.م ابزاری مفید برای مدیریت کالاهای همگانی فراهم آورد. شکی نیست که مردم با استفاده از توکن ها بیش از ۴۵۰۰ سال به منظور شمارش گوسفندان و سبدهایی از غلات بصورت انتزاعی، مهارت های شناختی جدیدی را به دست آوردند. هنگامی که این مهارت های شناختی برای چندین هزار سال نهادینه شدند، ذهن انسان برای گام های جدیدی در انتزاع آماده شد. شمارش عینی با توکن ها اساساً برای اختراع نگارش ضروری بود.

نگارش و انتزاع

نگارش به معنای سه پیشرفت فوق العاده در انتزاع می باشد که در توالی های نزدیکی رخ داده اند، احتمالاً بین قرن های ۳۱۰۰-۳۰۰۰ پ.م. این انتزاعات به ایجاد (۱) علامت های دو بعدی (۲) ارقام انتزاعی و (۳) نشانه های آوایی انجامیده است. می توان به اهمیت این پیشرفت ها در سلطه انتزاع به وسیله مقایسه و تقابل درجه انتزاع بین توکن ها و نگارش پی برد.

۱. توکن ها ملموس بودند ولی نشانه های نوشتاری، غیر ملموس بودند. آن ها توکن هایی

Malafouris, L. (forthcoming), Grasping the concept of number: How did the sapiens mind move beyond approximation, in Colin Renfrew (ed.), *Measuring the World and Beyond*, Cambridge: The McDonald Institute for Archaeological Research.

Nissen, H.J., P. Damerow, and R.K. Englund (1993), *Archaic Bookkeeping*. Chicago: The University of Chicago Press.

Schmandt-Besserat, D. (1992), *Before Writing*, 2 vols. Austin: The University of Texas Press.

_____ (1996), *How Writing Came About*. Austin: The University of Texas.

راه را برای نگارش هموار ساخت. باستان‌شناسی شناختی به وضوح ارزش و اهمیت سیستم توکن، طی دوره گسترش طولانی مدتش بمنظور رساندن بشر به سطحی از انتزاع، که برای فراگیری دانش و تمدن ضروریست را آشکار ساخته است.

این مقاله ترجمه شده از:

Schmandt-Besserat, D., 2009, Tokens and Writing: The Cognitive Development, *SCRIPTA* (The Hunmin jeongeum Society), Volume 1, Pp:145-154.

منابع

Hoyrup J. (1994), *In Measure, Number, and Weight*. New York: State University of New York Press.

Justus, C. (1999), Pre-decimal Structures in Counting and Metrology, in Gvozdanovic J. (ed.), *Numerical Types and Changes Worldwide*. pp. 55-79. Berlin: Mouton de Gruyter.

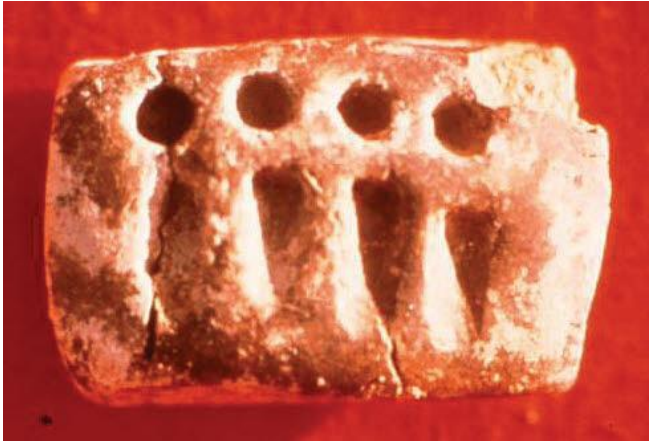
_____ (2004), On Language and the Rise of a Base for Counting, *General Linguistics* 42: 17-43.

شکل ۱: توکن های ساده، بین النهرین، عراق کنونی، حدود ۴۰۰۰ پ.م. اشکال مخروطی، کره و دیسک مانند مقیاس اندازه گیری غلات مختلف را نشان می دادند؛ چهاروجهی به معنای یک واحد کار بود (عکس از Denise Schmandt-Besserat).

شکل ۲: توکن هایی ترکیبی که نشان دهنده (بالا، از راست به چپ) یک گوسفند، یک خمره روغن، یک شمش آهن، پوشاک، (پایین، از راست به چپ) پوشاک،؟، یک شانه عسل هستند. شوش، ایران، حدود ۳۳۰۰ پ.م، موزه لوور پاریس.

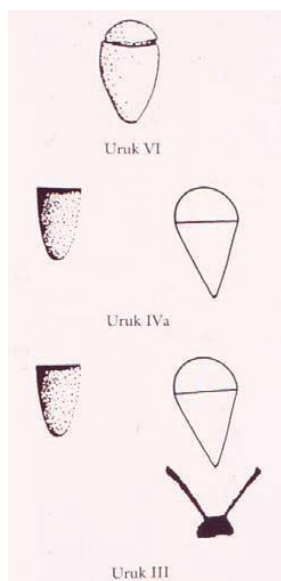
شکل ۴: لوحه گلی که در آن نقش کره‌ها و مخروطها نشان دهنده مقدار غلات می‌باشند. از گودین تپه، ایران، حدود ۳۲۰۰ پ.م.

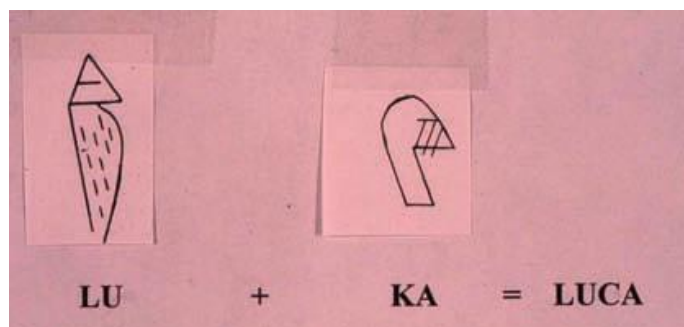
شکل ۳: پاکتی که نقش سه توکن بیضی شکل را با یک خط به عنوان نمادی از خمیره‌های روغن نشان می‌دهد، از حیوبه کبیره، سوریه، حدود ۳۳۰۰ پ.م، برلین، موزه انتاریو.

شکل ۵: لوحه ای تصویرنگاشتی که حسابی از ۳۳ پیمانانه روغن را نشان می‌دهد، (دایره ای شکل = ۱۰، گوه ای شکل = ۱). از گودین، ایران، حدود ۳۱۰۰ پ.م، موزه انتاریو.

شکل ۷: نمایش یک سیلا (sil) روغن در ۳۵۰۰ پ.م، ۳۱۰۰ و ۳۰۰۰ پ.م.

شکل ۶: مثالی از قاعده ی معمای مصور که برای ثبت اسامی به کار برده می شد.